

FIȘA DISCIPLINEI

Drept canonic ortodox. Administrație și legislație bisericească I / Orthodox Canonical Law. Legislation and Church Management I

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Departamentul de Teologie
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Asistență Socială
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Drept canonic ortodox. Administrație și legislație bisericească I / Orthodox Canonical Law. Legislation and Church Management I				Codul disciplinei	OLR6665
2.2. Titularul activităților de curs					Pr. Lect. dr. Răzvan Tudor Perșa		
2.3. Titularul activităților de seminar					Pr. Lect. dr. Răzvan Tudor Perșa		
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					7
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					33
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					26
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				72	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Sală dotată cu aparatură de proiecție pentru prezentarea cursului în tehnica Power Point/ Prezi
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	• Sală dotată cu aparatură de proiecție pentru prezentarea cursului în tehnica Power Point/ Prezi

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	- Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic - Proiectarea și elaborarea unui discurs argumentat pe baza textelor sacre (expunere verbală și scrisă) - Enunțarea corectă a doctrinei cultului/Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii - Pastorația eficientă a credincioșilor: consilierea acestora potrivit regulilor proprii (legi, canoane), precum și a normelor morale - Analiza și interpretarea datelor, privind, istoria cultului/Bisericii și istoria religiilor - Săvârșirea ritualurilor cultice
Competențe transversale	- Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și conștiinciozitate misionară, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară (intra și extra teologic), pe diverse paliere ierahice, respectând principii de credință religioasă - Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine

7. OBIECTIVELE DISCIPLINEI (REIEȘIND DIN GRILA COMPETENȚELOR ACUMULATE)

7.1 OBIECTIVUL GENERAL AL DISCIPLINEI	Să cunoască locul Tradiției canonice în viața Bisericii
7.2 OBIECTIVELE SPECIFICE	- Să stăpânească noțiunile fundamentale ale disciplinei - Să cunoască diferitele categorii canonice pe care disciplina le utilizează - Să cunoască raportul dintre partea sacramentală și partea jurisdicțională a Bisericii - Să cunoască modul de constituire a Tradiției canonice - Să cunoască structura Colecției fundamentale de canoane - Să cunoască modul de receptare a Tradiției canonice - Să cunoască principiile canonice - Să înțeleagă modul de manifestare a principiilor canonice în viața Bisericii - Să aplice principiile canonice la situații canonice specifice organizării actuale - Să identifice soluții canonice la probleme aflate în raza de expertiză canonică

CONȚINUTURI

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. DREPTUL ÎN VIAȚA BISERICII. INTRODUCERE ÎN DREPTUL CANONIC. VALOAREA DREPTULUI CANONIC ÎN BISERICA ORTODOXĂ. CANONIC ȘI NECANONIC ÎN VIAȚA BISERICII	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
2. CONȘTIINȚA CANONICĂ ÎN CADRUL CONȘTIINȚEI BISERICEȘTI	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
3. CONSTITUIREA TRADIȚIEI CANONICE	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții +	Cursul durează două ore

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

	întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	
4. NORMELE CANONICE ȘI VALOAREA LOR PENTRU VIAȚA BISERICESCĂ. CANON ȘI LEGE	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
5. IZVOARELE DREPTULUI CANONIC - INTRODUCERE	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
6. PRINCIPALELE CATEGORII DE IZVOARE ALE DREPTULUI CANONIC	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
7. CONSTITUIREA ȘI CONȚINUTUL COLECȚIEI FUNDAMENTALE DE CANOANE	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
8. RECEPTAREA IZVOARELOR DREPTULUI CANONIC ÎN BISERICILE ORTODOXE	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
9. COLECȚIILE CANONICE ȘI IMPORTANȚA LOR ÎN BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
10. RECEPTAREA DREPTULUI BIZANTIN ÎN BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
11. PRINCIPIILE CANONICE ÎN VIAȚA BISERICII	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
12. <i>KATHOLICITATEA</i> BISERICII ȘI PRINCIPIILE CANONICE DERIVATE DIN ACEASTA	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
13. AUTONOMIA ȘI SUBSIDIARITATEA ȘI PRINCIPIILE CANONICE DERIVATE DIN ACESTEA	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
14. ICONOMIA BISERICESCĂ ȘI PRINCIPIILE CANONICE DERIVATE DIN ACEASTA.	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. CANON NORMĂ CANONICĂ, LEGISLAȚIE BISERICESCĂ. DIFERENȚE ȘI ASEMĂNĂRI. EXEMPLIFICARE ȘI ABORDAREA TEXTELOR CANONICE	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată într-o oră
2. SCHIMBABILITATEA ȘI NESCHIMBABILITATEA CANOANELOR. EXEMPLIFICĂRI DIN COLECȚIA DE CANOANE	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată într-o oră
3. RAPORTUL DINTRE CANON ȘI LEGE, CANON ȘI DOGMĂ, CANON ȘI OBICEI CANONIC.	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată în două ore

4. CONTRADICȚIILE CANONICE ȘI REZOLVAREA ACESTORA	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată într-o oră
5. NATURA CANOANELOR ȘI PRINCIPIILE DE INTERPRETARE A LOR	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată într-o oră
6. INTERPRETAREA TEXTELOR CANONICE	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată în două ore
7. IDENTIFICAREA ELEMENTULUI DE CONȘTIINȚĂ CANONICĂ ÎN SFINTELE CANOANE	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată în două ore
8. PRINCIPIILE CANONICE ÎN ORGANIZAREA BISERICII ORTODOXE POTRIVIT TEXTELOR CANONICE	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată în două ore
9. APLICAREA CANOANELOR ÎN VIAȚA ACTUALĂ A BISERICII. CAZURI CANONICE	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată în două ore
BIBLIOGRAFIE • <i>Comentariile Canonistilor Bizantini</i>, trad. Răzvan Perșa, Ed. Basilica, București, 2024. • Patriciu VLAICU, <i>Canon și libertate</i>, Ed. Presa Univ. Clujeană, Cluj-Napoca, 2013. • <i>Canoanele Bisericii Ortodoxe. Vol. 1, Studiu introductiv, introduceri, note și traducere</i> RĂZVAN PERȘA, Editura Basilica, 2022. • <i>Canoanele Bisericii Ortodoxe. Vol. 2, Studiu introductiv, introduceri, note și traducere</i> RĂZVAN PERȘA, Editura Basilica, 2022. • <i>Canoanele Bisericii Ortodoxe. Vol. 3, Studiu introductiv, introduceri, note și traducere</i> RĂZVAN PERȘA, Editura Basilica, 2022. • Răzvan PERȘA, <i>Natura canoanelor și principiile de interpretare a lor în Dreptul canonic ortodox al secolelor XIX-XX</i>, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2021. • Patriciu VLAICU, <i>Lege și comuniune – Organizarea statutară a Bisericii Ortodoxe Române (2007-2012)</i>, Editura PUC, Cluj-Napoca, 2013. • <i>Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române</i>, Ed. IBMO, București, 2022. • Patriciu VLAICU, „Raportul dintre principiile canonice și misiunea Bisericii”, în: <i>The place of canonical principles in the organization and working of autocephalous orthodox churches: the canon law international symposium, Arad, 10-12 Septembre 2008</i>, Constantin Rus (ed.), Ed. Universității Aurel Vlaicu, Arad, 2008, pp. 203-219. • IVAN, Iorgu, „Importanța principiilor fundamentale canonice de organizare și administrație pentru unitatea Bisericii”, în: <i>Mitropolia Moldovei și Sucevei</i>, 1969, 3-4. • Emilian-Iustinian Roman, <i>Statutul pentru organizarea și funcționarea B.O.R. de la 1948 până la 2008 – Prezentare comparativă</i>, Ed. Performantica, Iași, 2009 • Stan, L., „Obârșia autocefaliei și autonomiei. Teze noi”, în: <i>Mitropolia Olteniei</i>, XIII (1961), 1-4, pp. 80-113. • Pierre L'Hulier, <i>Dreptul bisericesc la sinoadele ecumenice I-IV</i> (trad. de Pr. Prof. Dr. Alexandru I. Stan), Editura Gnosis, Bucuresti, 2000, 514p; • Nicodim MILAȘ, <i>Canoanele Bisericii Ortodoxe însoțite de comentarii</i>, vol. I-III trad. de Uroș Kovincici și Nicolae Popovici, Tipografia Diecezana, Arad, 1930-1936.		

9. Evaluare

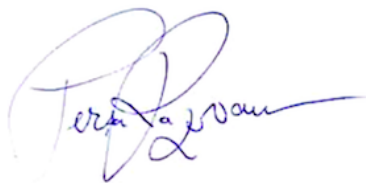
Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 CURS	EXAMEN ORAL	VERIFICAREA ACUMULĂRII CUNOȘTIȚELOR	50%
		VERIFICAREA CAPACITĂȚII DE APLICARE A CUNOȘTIȚELOR ACUMULATE	30%
	EVALUAREA PARTICIPĂRII ACTIVE LA CURSURI		20%
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoștințe minime pentru nota 5: Tratarea suficientă a cel puțin două subiecte din cele trei			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:
04.04.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:
17.04.2025

Semnătura directorului de departament

---

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".